

Kraaien is zilver...

Schets voor de lagere school-jeugd

door

D. MULDER

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **KRAAIEN IS ZILVER...** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **D. MULDER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **11** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

MEESTER SPIEKSMASMA.

BURGEMEESTER.

SECRETARIS.

MEVROUW STROET, raadslid.

BOER KRAAI, raadslid,

BOER BULT, raadslid.

SOPHIETJE, dochter van mevr. Stroet.

JAAP, zoon van de burgemeester.

HENK, zoon van de secretaris.

GERRIT, zoon van boer Bult.

ROELOF, zoon van boer Kraai.

Verder aan te vullen met een aantal jongens en meisjes, leerlingen in de klas.

De rollen van meester Spieksma, burgemeester, secretaris en raadsleden kunnen ook door volwassenen worden gespeeld.

(Het toneel stelt een klaslokaal voor. Van links achter naar rechts voor een rij banken of een dubbele rij tafeltjes en stoeltjes. Rechts voor een tafeltje met stoel voor de onderwijzer, daar achter een schoolbord, zichtbaar voor de leerlingen en voor het publiek. Op het bord staat de tafel van 13 geschreven en de jaartallen 1296, 1600 en 1914. Aan de wanden enkele schoolplaten. Links een deur. Tegen de linkse muur een aantal stoelen, gelijk aan het aantal raadsleden dat verwacht wordt)

Als het doek opgaat is de onderwijzer bezig met het uitdelen van een aantal boekjes en schriften. Hij is zichtbaar zenuwachtig. Laat een schrift vallen, pakt dat onhandig weer op en legt het heel precies op een bank. Hij overziet het lokaal nog eens, legt hier en daar nog een boekje recht. Knikt tevreden. Loopt naar het bord. Keurt zijn eigen werk. Knikt weer. Hangt een plaat recht. Kijkt op zijn horloge en schrikt. Loopt snel naar de deur, terwijl hij nog snel zijn haar kamt. Verdwijnt door de deur. Men hoort een luid gebel. De onderwijzer komt weer binnen en blijft bij de deur staan. Achter het toneel klinken stemmen en luidruchtig komen de leerlingen het lokaal binnen. Ze zoeken hun plaatsen en gaan zitten. De laatste leerling sluit de deur. De onderwijzer gaat, tegen zijn tafel geleund, voor de klas staan. Sophietje steekt de vinger op.

MEESTER: Sophietje?

SOPHIETJE: Meester, ik heb een briefje van de moeder van Dineke mee gekregen. *(loopt naar de meester en geeft het papiertje)*. Ze zei dat ik het u dadelijk moest geven.

MEESTER: Mooi, dank je. *(vouwt papiertje open en leest)*: Meester, Dineke kan vandaag niet op school komen. Ik moet onze buurvrouw helpen, want die is dood. Vrouw Dogger. *(kinderen grinniken)* Nou, als de buurvrouw overleden is, valt er niet veel meer te helpen, hè. Ga maar weer zitten Sophie. *(tot de klas)* Jongens, jullie weten, vandaag is het een heel belangrijke dag. Vandaag komen de burgemeester...

JAAP: Mijn vader!! *(kijkt trots de klas rond)*

MEESTER: ... de gemeentesecretaris..

HENK: Mijn vader *(trots)*

MEESTER: ...ja, ja... en een paar gemeenteraadsleden.

SOPHIETJE: Mijn moeder!!

GERRIT en ROELOF *(samen)*: Mien pa!! *(andere leerlingen lachen)*.

MEESTER: ...st!.....st... Nu, en jullie weten ook dat die belangrijke heren een poosje bij ons op bezoek komen om te zien hoe het er op onze school toegaat. Denk er dus om, jongens, doe flink je best, want de heren moeten een goede indruk van onze school krijgen.

KINDEREN *(door elkaar)*: Tuurlijk.

MEESTER: Mooi, zo. Denk er aan, alleen iets zeggen als je iets gevraagd wordt en mooi niet de handen over elkaar zitten *(de leerlingen gaan er lekker voor zitten)*. Nu we toch moeten wachten tot het gezelschap komt, kunnen we eerst nog wel een paar liedjes zingen. Laten we maar es beginnen met ... *(naar keuze)*. *(de klas begint te zingen. Na een paar regels wordt er aan de deur geklopt. Meester tikt af. Hij trekt zijn stropdas recht en stapt naar de deur. Doet de deur open)*.

BURGEMEESTER: Goedenmorgen meneer Spieksma *(geeft meester een hand)*. Dag kinderen! *(leerlingen mompelen verlegen „Dag burgemeester“)*.

(achtereenvolgens komen binnen: de secretaris, mevrouw Stroet, boer Bult en boer Kraai. Allen geven meester een hand).

BOER BULT: Dag, eh.... mister. Dag, Jonges. Dag, Gerrit, dag mien jong! *(Gerrit kijkt verlegen voor zich)*. *(gaat luidruchtig verder)*: Nou, mister, dat was op kaantje. 'k Was bijna niet gekomen. 'k Heb nog 'n gloepens bult te doen in huus. Maar ja, ik dacht, 't is maar één keer in 't jaar. Dus vooruit ...

MEESTER: We zijn erg blij dat u zich heeft kunnen losmaken, meneer Bult.

BULT: Losmaken? Losmaken? Nee, mister ie begrijpt me verkeerd. Ik zat nergens aan vast, hoor!

MEESTER: Ik bedoel, dat u zich van uw werk heeft kunnen losmaken.

BULT: Oh... oh... ja, ja.

MEESTER: Wel, dame en heren, gaat u zitten.

(het gezelschap gaat op de stoelen bij de muur zitten. Alleen de burgemeester blijft staan).

BURGEMEESTER: Wel, kinderen, ik vind dat jullie het bijzonder goed getroffen hebben. Jullie hebt een mooie school. En ik vind dat jullie heel mooi kunnen zingen. Ik hoorde er daarnet op de gang nog iets van. Weet je, het is toch maar fijn, dat je naar school kunt gaan. Ik wou dat ik nog eens weer naar school zou kunnen. *(gaat dan ook zitten).*

MEESTER: *(gaat weer voor de klas staan).* Wie van jullie begrijpt waarom de burgemeester ook nog wel eens weer naar school wil?

GERRIT: *(steekt vinger op)* Ikke.

MEESTER: Gerrit Bult

GERRIT: Misschien omdat ie alles van de school al weer vergeten is. *(Meester schrikt. Burgemeester kijkt geërgerd).*

BULT: Ha, ha, ha,.... Die is goed. Die is goed! Krek, zien vader, altijd een goed antwoord op 't goeie ogenblik. Goedzo, Gerrit! Goedzo, mien jong. Ie komt 't er wel. Ha, ha, ha ...

BOER KRAAI: *(langzaam:)* Ik zegge niks!

BULT: Nee, zeg, zou jij wel wat zeggen. Je zegt in de gemeenteraad al niks. Ha, ha, ha, .. die Gerrit. *(tot Gerrit:)* Goedzo, mien jong!

MEVR. STROET: Ik vind, Bult, dat die jongen van jou beter z'n mond kan houden als hij niets beters weet. Foei!

BURGEMEESTER: Wel, eh, laten we naar de les luisteren, mensen. Tenslotte zijn we daarvoor gekomen, nietwaar?

SECRETARIS: Zeker, zo is hèt.

MEESTER: Kom, kinderen, dan beginnen we vanmorgen met geschiedenis, ik heb op het bord drie jaartallen geschreven. Hier staat *(wijst aan)* 1296, Wie van jullie kan me vertellen wat er dat jaar gebeurde. Roelof Kraai? *(Roelof Kraai kijkt voor zich uit. Weet kennelijk het antwoord niet).*

MEESTER: Roelof?

ROELOF: Ik weet het niet, meester.

BULT: Heb ie dat heurt, Kraai? Hij weet het niet.

BOER KRAAI: Ik zegge niks.

BULT: Nee, jouw zoon ook niet.

MEESTER: Weet jij het, Sophietje?

SOPHIETJE: 1296, Floris V vermoord, meester.

MEESTER: Goedzo,

MEVR. STROET: *(bewonderend)* Dat kind toch!

SECRETARIS: Kunst!

MEESTER: En weet je ook Sophietje, door wie Floris V is vermoord?

SOPHIETJE: Eh... eh.... door.... nee, meester. *(dat spijt mevrouw Stroet zichtbaar)*

MEESTER: Henk, weet jij het misschien?

HENK: Ja, meester. Door een aantal edelen.

MEESTER: Goedzo.

SECRETARIS: Ja. Ja. Mijn zoon, hè!

MEVR. STROET: Nou, dat heeft hij zeker niet van zijn vader. Dat kan niet.

BULT: Ha, ha, ... goed zo Stroetje. Eén - nul.

MEVR. STROET: Had ik jou wat gevraagd?

BULT: *(tot Kraai)* Had zij mij wat gevraagd?

KRAAI: Ik zegge niks.

(Burgemeester sust de woordenwisseling).

GERRIT: *(steekt de vinger op)* Mag ik wat vragen, meester?

MEESTER: *(aarzelend)* Eh... natuurlijk Gerrit.

GERRIT: En wat gebeurde er in 1396, meester .

MEESTER: *(verbaasd. Ook de anderen kijken verbaasd)* 1396? 1396, Gerrit?

BULT: Daar weet ie geen antwoord op! Mijn zoon zet hem vast!

MEESTER: 1396... *(denkt diep na)* ...1396... Weet iemand van de anderen het misschien? *(leerlingen halen de schouders op).*

BULT: Nee, nee, dat is een bekend smoesje. Nee, zelf antwoord geven. Ik weet het wel ... Ik weet wat Gerrit bedoelt. Weet ie 't ook, burgemeester?

BURGEMEESTER: Nou, nee... Maar 't is al lang geleden dat ik op school was, hè.

SECRETARIS: Zeker, zo is hèt.

BULT: *(tot mevr. Stroet)* En u?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto